

TRIBUNA

CERNI ESCALÉ

L'Estat regulador i els horaris comercials

Ningú que hi sigui tot menystindria el paper que té el comerç en la vida econòmica d'Andorra. Sabem que ha estat el gran motor del turisme, molt abans que es bastessin els primers telecadires o que les aigües termals passessin a constituir un vertader al·licient de visita. Al diferencial de preus devem, indubtablement, part del nostre benestar. Faig referència en exclusiva a les variacions en el preu dels productes, perquè no hem tret ple rendiment de totes les figures impositives creades. L'exemple per antonomàsia d'impost mal aprofitat és el de societats, que fins ara s'ha vist molt restringit a causa de les traves a la inversió estrangera. La força que ha adquirit la venda de béns (la clamorosa majoria dels quals es produeixen fora de les fronteres andorranes), conjugada amb una classe política que durant molts anys ha estat íntimament lligada a l'empresariat, ha donat com a resultat un model de gestió governamental de caixa enregistradora, al qual sembla que comencem a renunciar.

El prisma que hem esbossat fins ara és necessari per entendre algunes de les declaracions que els darrers dies han fet representants dels grups d'empresaris del país, en reacció a la decisió de tancar vuit diumenges a la tarda. Aquesta darrera és polèmica i fins i tot molt discutible en termes econòmics, però això no justifica que persones amb visibilitat pública advoquin contra una acció amb força de llei. El més preocupant és que s'ha qüestionat una vegada i una altra la legitimitat de la proposta, perquè atempta contra el pretès dret de l'empresari a escollir les hores d'obertura. Sembla que l'Estat s'estigui extralimitant en les seves funcions quan estableix un marc regulador, que al cap i a la fi és necessari per arribar a l'òptim social. Un dels dirigents de la FACA va arribar a queixar-se, dient en declaracions a la ràdio que es tractava d'una decisió fruit d'un programa electoral, cosa que implicava com a connotació negativa que no s'havia tingut prou en consideració l'interès dels comerciants. ¿Que potser cal recordar que Andorra és una democràcia parlamentària? Per descomptat que la línia d'acció de Govern depèn del seu programa electoral; si no fos així s'estaria menystenint la voluntat de la majoria d'electors. En aquest cas, l'error de l'executiu socialdemòcrata ha estat avivar la força dels comerciants, fent la sensació que es tractava d'un tema "a pactar" i retrogradant una proposta que ja es donava com a definitiva (la dels deu diumenges de tancament). Per descomptat que cal escoltar els sindicats i les patronals, però transmetre la sensació que tot és negociable (entre iguals) significa malgastar l'escàs poder de persuasió amb què compten les administracions públiques. El resultat final ha estat el descontentament dels uns i dels altres, amb els sindicats exigint més regulació i la patronal demanant-ne menys.

Amb el tancament obligatori es creen certes externalitats negatives. La més greu d'elles és la desinformació als clients, tot i que els seus efectes són difícilment previsible i depenen d'una campanya d'informació que no s'ha acabat d'activar. Ara bé, el Govern no pot permetre's que hi hagi establiments que segueixin oberts quan ha anunciat la mesura com de conciliació familiar. L'incompliment del decret ha de ser amonestat, amb sancions elevades.